

Ecologische quickscan

Hollandse kade & Haanwijk te Harmelen

Stichting De Groene Buffer

Colofon

Projectleider

N. Kroese BSc

Contactgegevens

nick@habitus.nl

06-47183621

Rapportage

N. Kroese BSc

Rapport

HAAN2016-1-RAP1

Klantcode

HAAN

In opdracht van

Stichting De Groene Buffer

Contactpersoon

Dhr. Marco Houtzager

Opleverdatum

14 maart 2016

Interne controle

P. van Dam BSc

Paraaf

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport (inclusief foto's) is toegestaan onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootse zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus natuur & landschap geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen.

www.habitus.nl

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK	PAGINA
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	3
2. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	5
3. PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING	7
4. RESULTATEN	9
5. INTERPRETATIE RESULTATEN	14
BRONNENLIJST	16
BIJLAGE 1: KAART WERKZAAMHEDEN	17
BIJLAGE 2: NATUURWETGEVING	18
BIJLAGE 3: BESCHERMDE SOORTEN	20

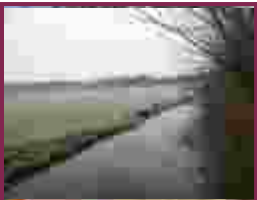

INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding voor dit onderzoek besproken. Ook wordt het doel besproken en maakt u kennis met de centrale vraagstelling. Hierna volgen criteria, reikwijdte en de onderzoeksopzet. Om de voor u benodigde informatie snel te kunnen vinden, kunt u de leeswijzer raadplegen.

Impressie projectgebied geplande woningbouw

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

De Hollandse Kade en de aangrenzende polder Haanwijk zijn onderwerp van bouwplannen. Om deze bouwplannen te toetsen aan de geldende natuurwetgeving is door *Stichting De Groene Buffer*¹ aan *Habitus natuur & landschap* gevraagd een ecologische quickscan uit te voeren. Stichting De Groene Buffer is een samenwerkingsverband tussen inwoners van de gemeente Woerden voor behoud van een duurzaam groene polder Haanwijk. De aanvrager van deze quickscan is dus niet de initiatiefnemer van de ontwikkeling. Er zijn ten tijde van het opstellen van deze quickscan geen technische tekeningen van de ontwikkeling voor handen.

Omdat de opdracht uitgevoerd wordt voor de stichting en niet voor de initiatiefnemer, leidt dit tot andere aanbevelingen als gebruikelijk. Aanvullend is gevraagd enkele compensatiemogelijkheden op te nemen in het rapport. Dit onderdeel maakt normaal geen deel uit van een ecologische quickscan.

1.2 Doel en centrale vraag

Deze ecologische quickscan wordt uitgevoerd om te kunnen bepalen of de geplande werkzaamheden in strijd zijn met de Flora en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN-beleid van de provincie. Zo krijgt de opdrachtgever inzicht in eventuele aanvullende maatregelen die noodzakelijk zijn. De centrale vraag luidt dan ook:

Is de voorgenomen ontwikkeling op basis van de gevonden resultaten in strijd met de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN-beleid en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voor met de uitvoering gestart kan worden?

Dit rapport kan voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dienen dat natuuronderzoek is verricht.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland².
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Habitus natuur & landschap verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek.
- De resultaten zijn op een efficiënte wijze verkregen, dat wil zeggen dat er een adequate verhouding bestaat tussen kosten in relatie tot de geleverde resultaten.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- De uitkomsten (inclusief logische vervolgstappen) van het natuuronderzoek zijn begrijpbaar voor de opdrachtgever.
- De kwaliteit van het natuuronderzoek kan beoordeeld worden door het bevoegd gezag.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van habitus natuur & landschap.

1.4 Reikwijdte

In dit onderzoek wordt getoetst aan de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het NNN-beleid van de provincie. Bij de toetsing van de Natuurbeschermingswet en het NNN-beleid wordt enkel aangegeven of er in redelijkheid een effect te verwachten is en of een vervolgonderzoek nodig is. Toetsing aan de boswet of de natuurschoonwet valt buiten dit onderzoek. Het op efficiënte wijze verkrijgen van resultaten leidt tot het maken van keuzes in de onderzoeksopzet. Om de kosten voor de opdrachtgever zo beperkt mogelijk te houden, hebben wij er voor gekozen om het onderzoek voornamelijk te richten op een potentiebepaling (is er kans op aanwezigheid van een beschermde soort). Wij beoordelen het projectgebied en ver-

richten beperkt veldonderzoek. Dit is een logische keuze omdat het veldbezoek niet altijd de meest geschikte periode van onderzoek is voor een bepaalde soort. Met deze werkwijze kunnen we altijd een ecologische quickscan uitvoeren en de opdrachtgever duidelijkheid bieden. Indien er na de ecologische quickscan geen zekerheid kan worden gegeven voor een bepaalde plant- of diersoort, wordt een nadere ecologische inventarisatie aanbevolen.

1.5 Werkwijze

De ecologische quickscan bestaat uit een bureau-onderzoek, een veldonderzoek en een toetsing. Door middel van een bureau-onderzoek wordt bepaald welke beschermde soorten en gebieden er in (de buurt van) het projectgebied voor komen. Het bureau-onderzoek kent standaard diverse onderdelen, namelijk het raadplegen van:

- www.telmee.nl³;
- nationale vegetatiedatabank
- kaartmachines NNN en Natura2000 van de betreffende provincie⁴;
- raadplegen (digitale) kaarten belangrijk weidevogelgebied;
- gebiedsspecifieke onderzoeken/rapporten.

De resultaten van het bureau-onderzoek kunnen zaken aan het licht brengen die tijdens het veldonderzoek van belang zijn. Daarom wordt het bureau-onderzoek altijd uitgevoerd voorafgaand aan het veldonderzoek. In het bureau-onderzoek wordt ook bepaald of gebieden aanwezig zijn die vallen binnen het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS genoemd) of de Natuurbeschermingswet 1998.

Met het veldonderzoek wordt onderzocht of de beschermde soorten, die uit het bureau-onderzoek naar voren komen, mogelijk in het projectgebied voorkomen. Hiervoor is onderzocht of in het projectgebied geschikt is voor deze soorten (potentiebepaling). Ook wordt binnen het projectgebied gezocht naar (sporen van) de soorten zelf. Het veldbezoek dient om een adequate inschatting te maken en is niet bedoeld om uitgebreid veldonderzoek te verrichten.

Vervolgens wordt getoetst of bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 of NNN-wetgeving. Dit wordt gedaan door te bepalen of de werkzaamheden (zoals doorgegeven door de opdrachtgever) effecten kunnen hebben op de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en gebieden. Op basis van deze toetsing worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

1.6 Leeswijzer

Dit rapport is zo opgesteld dat informatie op een logische plek staat en belangrijke informatie snel gevonden kan worden. Voor het merendeel van de lezers zullen de conclusie en aanbevelingen veelal het meest relevant zijn, daarom is er voor gekozen om deze informatie direct in het volgende hoofdstuk te presenteren. Na dit hoofdstuk volgt de gebruikelijke structuur met in hoofdstuk 3 een beschrijving van het gebied en de voorgenomen ontwikkeling. Hierna worden de verkregen resultaten besproken in hoofdstuk 4 en vindt in hoofdstuk 5 de interpretatie en toetsing van de onderzoeksgegevens plaats in relatie tot de voorgenomen ontwikkeling. In hoofdstuk 6 zijn enkele compensatiemogelijkheden opgenomen.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de ecologische quickscan gepresenteerd en worden aanbevelingen voor de uitvoering gegeven.

2. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

2.1 Conclusie

De werkzaamheden zijn niet in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN-beleid van de provincie. De werkzaamheden zijn te kleinschalig en de gebieden liggen op een te grote afstand voor een effect. De werkzaamheden zijn mogelijk in strijd met de Flora- en faunawet. Dit is het geval als er geen vervolgstappen worden genomen. Dit is bepaald op basis van de volgende deelconclusies:

Aanwezigheid beschermde gebieden

- De werkzaamheden hebben geen effect op gebieden behorend tot de NNN.
- De werkzaamheden hebben geen effect op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998.

Aanwezigheid beschermde soorten

- De volgende beschermde soorten zijn aanwezig: geen beschermde soorten aangetroffen.
- De volgende beschermde soorten zijn mogelijk aanwezig: daslook, grote keverorchis, rietorchis, waterdrieblad, wilde herfsttijloos, franjestaart, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, diverse vogels zonder jaarrond beschermd nest, buizerd, havik, sperwer, boomvalk, ransuil, steenuil, bittervoorn, kleine modderkruiper, platte schijfhoren, heikikker en rugstreeppad.
- De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen 8, 9 en 11 van de Flora- en faunawet met betrekking tot de bovengenoemde soorten.

Vervolgstappen

Uit de potentiebepaling tijdens het veldonderzoek is gebleken dat er een reële kans is op de aanwezigheid van diverse beschermde soorten. Voor een aantal is het voldoende als er tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid, zoals geformuleerd onder 'maatregelen bij de uitvoering van werkzaamheden'. Voor de andere soorten is nader soortgericht onderzoek nodig om te werken conform de Flora- en faunawet. Dit onderzoek dient voor aanvang van de werkzaamheden afgerond te zijn.

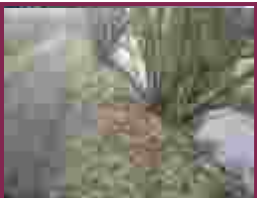
Soortgericht onderzoek is nodig voor de volgende soorten:

- Planten: daslook, grote keverorchis, rietorchis, waterdrieblad en wilde herfsttijloos. Onderzoek naar de aanwezigheid van groeiplaatsen.
- Vleermuizen: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Onderzoek naar de aanwezigheid van essentieel foerageergebied en/of vliegroute.
- Amfibieën: rugstreeppad en heikikker. Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.
- Vissen: bittervoorn en kleine modderkruiper. Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.
- Weekdieren: platte schijfhoren. Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.
- Vogels met een jaarrond beschermd nest: buizerd, havik, sperwer, boomvalk, ransuil en steenuil. Inventarisatie naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten.

Maatregelen bij de uitvoering van de werkzaamheden:

- Werk buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) of na broedvogelinspectie door een ecooloog om het verstoren van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest te voorkomen.
- Werk volgens een geldige en goedgekeurde gedragscode bij werkzaamheden in de oever-watergang waarin kleine modderkruiper mogelijk voorkomt.

2. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

2.2 Aanbevelingen

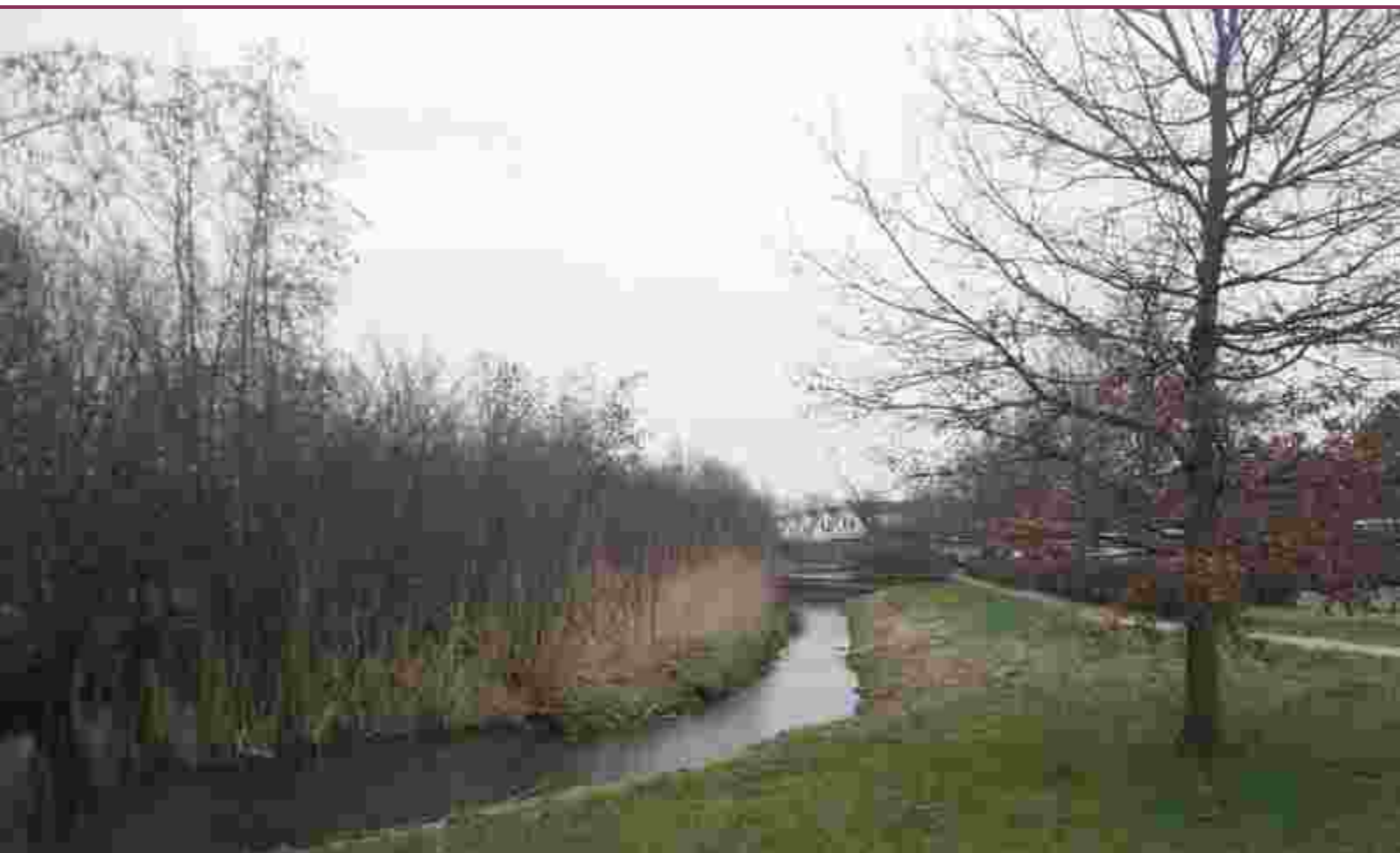
Op basis van de gevonden resultaten doen wij de volgende aanbevelingen:

- Laat de benodigde vervolgonderzoek uitvoeren door een deskundige op het gebied van de soort(en) in de daarvoor geschikte perioden. Let op: voor sommige inventarisaties kan niet voorkomen worden dat er enige vorm van verstoring optreedt. Het verstoren van zwaar beschermde soorten voor onderzoek is een activiteit waarvoor een ontheffing benodigd is.
- Geef prioriteit aan de inventarisatie van soorten die vermeld zijn op bijlage IV van de habitatrictlijn én te verwachten zijn binnen het projectgebied. Dit zijn: heikikker, rugstreepad, platte schijfhoren, franjestaart, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Voor deze soorten zijn de wettelijke ontheffingsbelangen aanzienlijk beperkter (zie ook paragraaf 6.1).
- Vraag een floradeskundige (mogelijk iemand van de plantenwerkgroep) om een actuele flora-inventarisatie te verrichten op en langs de Hollandsche Kade, waarbij indicatorsoorten en beschermde soorten met gps-coördinaten vastgelegd worden.
- Vraag een vogeldeskundige om een inventarisatie van jaarrond beschermde nesten uit te voeren.
- Houd rekening met de nieuwe wet Natuurbescherming door de lijst met beschermde soorten (artikel 3.10 nieuwe wet) te betrekken in het soortenonderzoek.
- In 2015 is er een flora- en fauna inventarisatie uitgevoerd rond Harmelen door de provincie Utrecht. In 2016 wordt een rapportage van deze inventarisatie verwacht. Mogelijk bevat de rapportage aanvullende informatie over de aanwezigheid van bijzondere of beschermde soorten. De status van het rapport kan opgevraagd worden bij een beleidsmedewerker ecologisch onderzoek van de provincie Utrecht.
- Het projectgebied biedt mogelijk ruimte aan bijzondere natuurwaarden. Stel een rapport op waarin de natuurwaarden van het projectgebied worden beschreven. Deze bijzondere natuurwaarden kunnen namelijk een effect sorteren op de belangenafweging. Een rapport waarin ook de landschappelijke waarden benoemd worden, kan de waarde van het rapport versterken.

PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING

Dit hoofdstuk begint met een beschrijving van de huidige situatie in het projectgebied. Hierna worden de aard en planning van de werkzaamheden beschreven.

Beeld aangrenzende woonwijk aan de oostzijde van de kade

3. PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING

3.1 Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit een deel van de polder Haanwijk en een deel van de naastgelegen Hollandse Kade te Harmelen. Het projectgebied is gelegen in de provincie Utrecht. .

In de huidige situatie bestaat het projectgebied uit graslanden die in agrarisch gebruik zijn (Haanwijk) en uit een houtkade (Hollandse Kade) die momenteel ook in gebruik is als wandelpad.

Figuur 1: het projectgebied is rood omlijnd.

Het projectgebied ligt vrijwel geheel in de fysisch geografische regio 'rivierengebied'. Een klein deel valt binnen het veenweidegebied (zie bijlage 4). Het noordelijk deel van het projectgebied bestaat uit zware klei, het zuidelijke deel uit veengrond.

3.2 Werkzaamheden en planning

Zoals in de paragraaf 1.1 is omschreven, zijn er geen concept- of definitieve projecttekeningen beschikbaar. Wel zijn globaal de volgende ontwikkelingen voorzien:

1. Bouwen van een nieuwe woonwijk in een deel van polder Haanwijk
2. Realiseren van diverse fietsverbindingen.

Door het bouwen van de woonwijk worden naar verwachting sloten gedempt en graslanden bebouwd. Voor het realiseren van de fietsverbindingen zal mogelijk de begroeiing op de houtkade deels worden verwijderd, waardoor er gaten in de aaneengesloten begroeiing ontstaan.

De werkzaamheden zijn ook weergegeven op de kaart in bijlage 1. De planning van de werkzaamheden is ten tijde van de uitvoering van deze ecologische quickscan nog niet bekend.

RESULTATEN

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten die zijn gevonden tijdens de uitvoering van het bureau- en veldonderzoek.

Beeld natuurontwikkelingsterrein achter het IVN-terrein; een mogelijke locatie voor een fietsverbinding

4. RESULTATEN

4.1 Bureau-onderzoek

Het bureau-onderzoek is uitgevoerd op 17 februari 2016 door Nick Kroese. Hierbij is onderzocht welke beschermde soorten en gebieden in en nabij het projectgebied voorkomen.

4.1.1 Beschermde soorten

Op basis van het bureau-onderzoek kunnen de volgende beschermde soorten verwacht worden binnen één kilometer van het projectgebied. Sommige soorten zijn reeds op voorhand uitgesloten op basis van het biotoop. Hierbij valt te denken aan vissen als er geen water aanwezig is of zeezoogdieren als het projectgebied op het vaste land ligt. Ook tabel 1-soorten zijn *niet* opgenomen.

Soort	Soort	Soort	Soort	Soort
bittervoorn	grote keverorchis	laatvlieger	rugstreeppad	tongvaren
boomvalk	gulden sleutelbloem	meervleermuis	ruig klokje	veldsalie
buizerd	havik	moeraswespenorchis	ruige dwergvleermuis	waterdrieblad
daslook	heikikker	ooievaar	slechtvalk	watervleermuis
franjestaat	huismus	prachtklokje	sperwer	weideklokje
gele helmblom	kamsalamander	ransuil	steenanker	wilde herfsttijloos
gewone dwergvleermuis	keizersmantel	rietorchis	steenbreekvaren	wilde marjolein
gewone grootoorvleermuis	kleine modderkruiper	roek	steenuil	wilde gageel
gierzwaluw	klein glaskruid	rosse vleermuis	stijf hardgras	zwartsteel
groene glazenmaker	kruisbladgentiaan			

Figuur 2: voorkomende beschermde soorten binnen 1 km van projectgebied

4.1.2 Beschermde gebieden

In het projectgebied bevinden zich geen gebieden behorend tot de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op 9,2 kilometer afstand en betreft de oostelijke Vechtlassen.

In het projectgebied bevindt zich geen gebied behorend tot het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde gebied van de NNN bevindt zich op circa 960 meter afstand aan de oostzijde van Harmelen.

Figuur 3: ligging projectgebied (rode rand) ten opzichte NNN-gebied (lichtgroen met gele rand)⁵.

4.2 Veldonderzoek

Het veldonderzoek is op 18 februari 2016 uitgevoerd door Nick Kroese. Tijdens het veldbezoek was het droog, circa 3 graden en stond er een windkracht van circa 2 Bft uit zuid-zuidwestelijke (zzw) richting. Vanwege de onzekerheid in de planvorming is het projectgebied slecht kort bezocht.

Tijdens het veldonderzoek is voor alle soorten die uit het bureau-onderzoek naar voren zijn gekomen, (zie figuur 2) onderzocht of ze aanwezig zijn in het projectgebied en of het biotoop geschikt is. De resultaten zijn hier onder per soortgroep weergegeven.

4.2.1 Vaatplanten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen binnen het projectgebied. De aanwezigheid van beschermde planten kan echter niet worden uitgesloten.

De volgende planten werden op basis van het literatuuronderzoek verwacht: daslook, gele helm-bloem, grote keverorchis, gulden sleutelbloem, kruisbladgentiaan, moeraswespenorchis, pracht-klokje, rietorchis, ruig klokje, steenanjer, steenbreekvaren, stijf hardgras, tongvaren, veldsalie, waterdrieblad, weideklokje, wilde gagel, wilde herfststijlloos, wilde marjolein en zwartsteel.

De Hollandse Kade biedt geschikt biotoop voor soorten als daslook (op de meer vochtige plekken) en grote keverorchis (op matige voedselrijke, droge tot vochtige bodems). Rietorchissen zouden langs de oevers van sloten kunnen groeien op matig voedselrijke locaties, die aan de oostzijde van de Hollandse Kade aanwezig zijn. Ook wilde herfststijlloos kan mogelijk aanwezig zijn op zwak basische, matig voedselrijke locaties langs het noordelijke deel van de Hollandse Kade. Waterdrieblad is een soort van laagvenen⁶ en kan mogelijk langs het zuidoostelijke deel van de kade voorkomen vanwege het extensieve beheer aan deze zijde.

Gele helmbloem, stijf hardgras, steenbreekvaren, tongvaren en zwartsteel zijn voornamelijk gebonden aan stenige milieu's, zoals vochtige oude muren. Dit biotoop is niet aanwezig en daarom worden deze soorten niet verwacht. Van zwartsteel en tongvaren is echter ook bekend dat zij onder struikgewas en in bosachtige milieu's kunnen voorkomen. Het uitsluiten van de aanwezigheid langs de gehele kade is daarom niet mogelijk.

Gulden sleutelbloem, kruisbladgentiaan, moeraswespenorchis, prachtklokje, ruig klokje, veldsalie en wilde marjolein zijn gebonden aan min of meer kalkrijke omstandigheden, deze zijn niet aanwezig binnen het projectgebied. Deze soorten worden daarom niet verwacht binnen het projectgebied. Weideklokje is net als de steenanjer gebonden aan kalkarme omstandigheden. Weideklokje wordt enkel aangetroffen in droge storingsmilieus met soorten als kweek en rood zwenkgras en veld-beemdgras⁷. Steenanjer is evenals wilde gagel (soort van natte heiden) gebonden aan voedselarme bodems. Beide biotopen zijn niet aanwezig en daarom worden deze soorten niet verwacht.

4.2.2 Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen broedende vogels aangetroffen binnen het projectgebied. De aanwezigheid vogels met niet-jaarrond beschermde nesten kan echter niet worden uitgesloten, aangezien het projectgebied evident geschikt is als broedbiotoop. De kade bestaat grotendeels uit hakhout met overstaanders waarin voldoende broedgelegenheid is voor diverse soorten zangvogels. Hierbij valt te denken aan soorten als houtduif, roodborst en winterkoning. In de sloten langs de kade kunnen soorten als wilde eend en meerkoet tot broeden komen.

Categorie 5-broedvogels zoals koolmees, pimpelmees, ekster en zwarte kraai kunnen verwacht worden als broedvogel op de kade. Indien grote delen houtachtige beplanting gekapt worden, dient een alternatievenonderzoek uitgevoerd te worden voor deze categorie 5-soorten. Het aanbod aan vergelijkbare houtige beplantingen is namelijk vrij beperkt in de omgeving.

Op de locaties waar de fietspaden gepland zijn, zijn geen hoge bomen met holtes aangetroffen. Maar de aanwezigheid hiervan op de gehele kade is niet uit te sluiten. In grotere bomen met holtes kunnen mogelijk soorten als koolmees, spreeuw of bosuil broeden of tot broeden komen. Deze soorten dienen daarom ook meegenomen te worden in het alternatievenonderzoek (indien van toepassing).

4.2.3 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het literatuuronderzoek werden de volgende jaarrond beschermde nesten verwacht: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, huismus, ooievaar, ransuil, roek, sperwer en steenuil. Er zijn geen broedende vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het projectgebied, maar de afwezigheid hiervan kan niet uitgesloten worden.

Horsten van havik of buizerd zijn niet aanwezig op de kruisingen van de geplande fietspaden met de houtkade. Wel zijn er mogelijk op andere plekken op de houtkade horsten aanwezig. Dit geldt mogelijk ook voor nesten van ransuil, sperwer en boomvalk. Hoewel de kans op aanwezigheid klein is vanwege de wandelverbinding die over de kade loopt, dit beperkt de rust die deze soorten nodig hebben voor een geschikte nestlocatie. Het vaststellen of uitsluiten van jaarrond beschermde nesten zoals van sperwer of boomvalk vergt een aanvullende onderzoeksinspanning. Er zijn diverse oude knotbomen aanwezig langs de kade, daarom kan de aanwezigheid van steenuil ook niet worden uitgesloten. De meest geschikte locatie lijkt de noordwestzijde van de kade waar aangrenzend een boerenerf is gesitueerd.

Vanwege de afwezigheid van bebouwing binnen het projectgebied worden jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en huismus uitgesloten. Ooievaars broeden op nestpalen, deze zijn niet aanwezig. Roeken zijn jaarrond aanwezig en nesten van een kolonie zijn niet aangetroffen.

4.2.4 Vleermuizen

Er zijn geen beschermde vleermuizen aangetroffen binnen het projectgebied. Op basis van het bureau-onderzoek worden de volgende soorten verwacht: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De aanwezigheid van beschermde vleermuizen kan echter niet worden uitgesloten. Onderstaand wordt dit onderbouwd.

De kade is zeer geschikt om als vliegroute en foerageergebied te dienen voor diverse vleermuissoorten, zoals franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten maken namelijk gebruik van lijnvormige beplantingsstructuren in het landschap. Aangezien vliegroutes veelal ook als foerageergebied worden gebruikt, kan de kade dus ook mogelijk als essentieel foerageergebied gebruik worden.

Water- en meervleermuizen migreren en foerageren voornamelijk over bredere watergangen en wordt daarom niet verwacht. Deze soort zou wel gebruik kunnen maken van de Leidsche Rijn die aan de noorkant van de Hollandse Kade ligt.

Rosse vleermuizen foerageren vaak op grote hoogte boven water of moerassige gebieden⁸. Binnen het projectgebied komen deze locaties niet voor. Essentieel foerageergebied voor de rosse vleermuis wordt daarom niet verwacht. Gewone grootoorvleermuizen foerageren voornamelijk in het bos en in parkachtige landschappen. Essentieel foerageergebied voor deze soort wordt daarom ook niet verwacht.

Ter hoogte van de geplande fietsverbindingen zijn geen bomen met holtes aangetroffen, dus vaste verblijfplaatsen in bomen worden op deze locaties niet verwacht. Als de definitieve locaties van de geplande ontwikkeling bekend zijn, dient nogmaals gekeken te worden of er holtebomen aanwezig zijn op en rond deze ontwikkelingen. Indien er bomen met holtes worden aangetroffen, kunnen namelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn, bijvoorbeeld van ruige dwergvleermuis. Indien deze holtebomen aanwezig zijn, dient nader onderzoek naar alle mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen uitgevoerd te worden.

4.2.4 Vissen en weekdieren

Er zijn geen beschermde vissen of weekdieren aangetroffen binnen het projectgebied. De aanwezigheid van beschermde vissen of weekdieren kan echter niet worden uitgesloten aangezien de watergangen geschikt zijn voor soorten zoals kleine modderkruiper, bittervoorn en platte schijfhoren. Kleine modderkruiper kan in alle sloten langs de kade in in het agrarisch gebied worden aangetroffen. Bittervoorn prefereert veelal iets bredere watergangen en kan verwacht worden in de bredere watergangen van polder Haanwijk. Veldervaring wijst echter uit dat bittervoorn ook in smallere sloten voor kan komen, dit maakt dat de gehele polder geschikt leefgebied vormt. Platte schijfhoren kan aangetroffen worden in sloten met water- en oevervegetatie, vaak met draadwieren. Hoewel de polder in agrarisch gebruik is, kunnen bepaalde slootdelen extensiever beheerd worden, waardoor de aanwezigheid zeker mogelijk is.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Er zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het projectgebied. Op basis van het literatuuronderzoek worden heikikker, kamsalamander en rugstreepad verwacht. De bewoners van Haanwijk 7 melden dat zij jaarlijks rugstreepadden zien rond de paardenbak op hun erf. Gezien de dynamiek van de activiteit (rondlopende paarden) en de zandige grond zou dit goed mogelijk kunnen zijn. Het betreft hier dan mogelijk leefgebied en mogelijk winterverblijfplaatsen op het erf. Geschikt voortplantingsbiotoop in de vorm van vegetatieloze poelen lijkt niet aanwezig te zijn binnen het projectgebied, maar op basis van eigen ervaring, kunnen hiervoor ook sloten worden gebruikt. De kamsalamander is veelal in poelen in de buurt van rivieren aanwezig. Binnen het projectgebied is geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig. Het sterk gekanaliseerde karakter van de Leidsche Rijn beperkt ook de mogelijkheden voor deze soort. De aanwezigheid van wegen rondom het projectgebied en de grote afstand tot geschikte voortplantingslocaties (> 500 meter) maken de kade ongeschikt als vaste overwinteringslocatie.

De heikikker zou zeker aanwezig kunnen zijn in of rond het projectgebied. De soort is reeds lange tijd bekend rond Harmelen (o.a. Harmelerwaard) en kan in polder Haanwijk aangetroffen worden op de minder intensief beheerde delen. De omgeving rond De Kievit is geschikt als leefgebied. Ook kunnen poldersloten dienen als voortplantingsbiotoop en kan de Hollandse Kade dienen als overwin-

terteringbiotoop (o.a. tussen boomwortels).

Er dient nader onderzoek verricht te worden naar de daadwerkelijke aanwezigheid en gebruik van beide soorten binnen en rond het projectgebied.

4.2.6 Libellen

Binnen het projectgebied zijn geen sloten met een goed ontwikkelde krabbenscheervegetatie aanwezig. Aangezien de groene glazenmaker gebonden is aan deze vegetaties, kan de aanwezigheid van deze soort worden uitgesloten.

4.2.7 Overig

Overige zwaarder beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Keizersmantel kan als zwerver mogelijk incidenteel voorkomen, maar vaste populaties zijn uitgesloten aangezien deze enkel voorkomen in de duinen, de Achterhoek en Zuid Limburg⁹.

5. INTERPRETATIE RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de gevonden resultaten beoordeeld in relatie tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Sluot langs Hollandse kade

5. INTERPRETATIE RESULTATEN

De werkzaamheden zijn niet in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN-beleid van de provincie Utrecht. De werkzaamheden zijn te kleinschalig en de gebieden liggen op een te grote afstand voor een effect. De werkzaamheden zijn mogelijk in strijd met de Flora- en faunawet. Dit is het geval als er geen vervolgstappen worden genomen.

De onderstaande tabel biedt een totaaloverzicht van de ecologische risico's in dit project met betrekking tot de Flora- en faunawet. In de tabel staan de (mogelijk) aanwezige soorten. Per werkzaamheid is weergegeven welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden en welke maatregelen nodig zijn om negatieve effecten te voorkomen of te beperken (mitigeren).

Soort	a/m ¹	Status	Functie ²	Over-treding artikel	Werkzaamheid ³	Maatregel
Daslook, grote keverorchis, rietorchis, waterdriebald en wilde herfsttijloos.	m	Tabel 2	g	8	1,2	Soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van groeiplaatsen
Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en franjestaart.	m	Tabel 3, HR IV	vl, f	9, 11	2	Soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van mogelijke gebiedsfuncties.
Vogels zonder jaarrond beschermd nest (incl. categorie 5 met voldoende alternatieven)	m	Vogels zonder jaarrond beschermd nest	v	9, 11	1,2	Werk buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) of na broedvogelinspectie door een ecooloog.
Koolmees, spreeuw, bosuil	m	Categorie 5 broedvogels	v	9, 11	2	Alternatievenonderzoek
Buizerd, havik, sperwer, boomvalk, ransuil en steenuil	m	Vogels met jaarrond beschermd nest	v	9, 11	1,2	Inventarisatie van jaarrond beschermde nesten
Heikikker, Rugstreeppad	m	Tabel 3, HR IV	v	9, 11	1	Soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van mogelijke gebiedsfuncties.
Bittervoorn	m	Tabel 3	v	9, 11	1	Soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van mogelijke gebiedsfuncties.
Kleine modderkruiper	m	Tabel 2	v	9, 11	1	Inzet van een geldige en goedgekeurde gedragscode
Platte schijfhoren	m	Tabel 3, HR IV	v	9, 11	1	Soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van mogelijke gebiedsfuncties.

Figuur 5: mogelijk voorkomende beschermde soorten en te nemen maatregelen

¹ a = aangetroffen, m = mogelijk aanwezig

² v = vaste rust- en verblijfplaats, k = kraamverblijfplaats, z = zomerverblijfplaats, p = paarverblijfplaats, w = winterverblijfplaats, vl = vliegroute, f = foeragegebied, g = groeiplaats

³ zoals omschreven in paragraaf 3.2

5.1 Toelichting

Onderstaand is onderbouwd waarom bepaalde werkzaamheden tot overtredingen kunnen leiden en waarom de maatregelen nodig zijn, die zijn weergegeven in figuur 4.

5.1.1 Planten

Op en langs de kade kunnen diverse beschermde planten voorkomen. Indien de werkzaamheden er toe leiden dat groeiplaatsen worden aangetast, dan is dit een overtreding van artikel 8. Soortgericht plantenonderzoek kan duidelijkheid geven over de aanwezigheid of afwezigheid van groeiplaatsen.

5.1.2 Vleermuizen

Bij werkzaamheid 2 (zie paragraaf 3.2) is er kans op overtreding van artikel 9 en 11 van de Flora- en

faunawet voor vleermuizen. Als er een essentiële vliegroute en-of foerageergebied van vleermuizen aanwezig is ter plaatse van de kade, dan kunnen er vleermuizen of gebiedsfuncties worden aangetast. Er is soortgericht onderzoek nodig om uit te sluiten of aan te tonen dat er vleermuizen gebruik maken van de kade en de aangrenzende polder.

5.1.3 Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Bij alle werkzaamheden is er kans op overtreding van artikel 9 en 11 van de Flora- en faunawet voor vogels met een niet-jaarrond beschermd nest. Als er nesten van vogels aanwezig zijn in de begroeiing ten tijde van de werkzaamheden, worden deze mogelijk verstoord of vernietigd. Overtreding kan echter worden voorkomen door buiten het broedseizoen van de te verwachten soorten (15 maart- 15 juli) te werken. Als werken in het broedseizoen onvermijdelijk is, dient door een deskundig ecoloog te worden vastgesteld dat er geen vogels broeden alvorens de werkzaamheden kunnen starten.

5.1.4 Vogels zonder jaarrond beschermd nest, categorie 5

Indien de werkzaamheden leiden tot aantasting van nestgelegenheid van categorie 5 broedvogels én er is een landelijke (of provinciale) afname van de populatie broedvogels, dient een alternatievenonderzoek uitgevoerd te worden.

5.1.5 Vogels met een jaarrond beschermd nest

Het verwijderen van houtachtige beplantingen met mogelijke nesten van de genoemde roofvogels is niet toegestaan. Een inventarisatie kan uitwijzen of en waar eventuele jaarrond beschermde nesten zich bevinden en of de voorgenomen werkzaamheden hier effect op hebben.

5.1.6 Amfibieën

Het is niet toegestaan vaste rust- en verblijfplaatsen of individuen van heikikker en/of rugstreeppad te beschadigen of te vernielen. Er dient onderzocht te worden of en waar mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn.

5.1.7 Vissen en weekdieren

Het is niet toegestaan vaste rust- en verblijfplaatsen of individuen van bittervoorn en/of platte schijfhoren te beschadigen of te vernielen (of doden). Er dient daarom onderzocht te worden of en waar mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn. Zodat bepaald kan worden of er mogelijke negatieve effecten optreden. Voor kleine modderkruiper kan gewerkt worden met een geldige en goedgekeurde gedragscode, bijvoorbeeld die van de Unie van Waterschappen.

5.2 Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is. Zowel de initiatiefnemer als de uitvoerder dienen van de zorgplicht op de hoogte te zijn en bij een vermoeden van mogelijk overtreden van de Flora- en faunawet een ecoloog om advies te vragen.

6. COMPENSATIEMOGELIJKHEDEN

In dit hoofdstuk worden de gevonden resultaten beoordeeld in relatie tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

6. COMPENSATIEMOGELIJKHEDEN

6.1 Compensatiemogelijkheden

Deze quickscan biedt een overzicht van de ecologische risico's en de uit te voeren vervolgstappen. De uitkomsten van de nadere onderzoeken bepalen of er daadwerkelijk sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet. Indien er overtredingen van één of meerdere verbodsbepalingen worden verwacht voor zwaar beschermde soorten, dient een ontheffing aangevraagd te worden als alternatieven niet mogelijk zijn. In een ontheffingsaanvraag dient een gedetailleerde motivatie en planuitwerking opgenomen te worden. In de motivatie wordt verwoord welk belang de ontwikkeling dient. Voor tabel 3-soorten uit de bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat voor ruimtelijke ingrepen alleen ontheffing verleend wordt indien er geen alternatief beschikbaar is en op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- b. de bescherming van flora en fauna
- d. de volksgezondheid of openbare veiligheid
- e. dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Aangezien momenteel nog onbekend is of én welke beschermde soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen het projectgebied, kunnen nog geen compensatiemogelijkheden worden uitgewerkt.

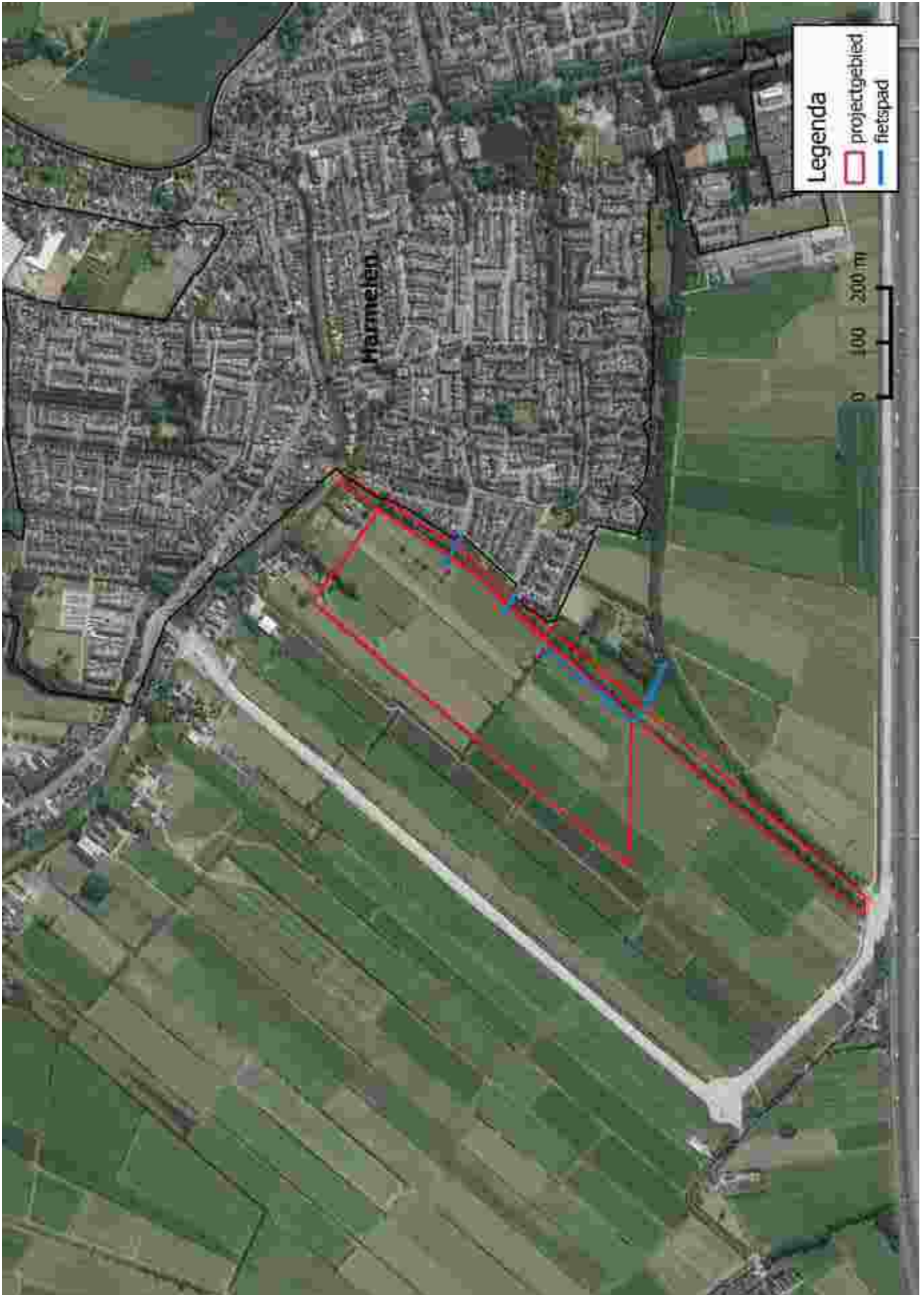
BRONNENLIJST

Geraadpleegde websites

- ¹ <http://www.degroenebufferwoerden.nl/> *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ² <http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige> *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ³ www.telmee.nl. *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ⁴ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>. *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ⁵ PDOK (2013), lagen: Natura 2000 en begrenzing (EHS). Natuurmeting op kaart.
- ⁶ www.soortenbank.nl (*klik voor link*). *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ⁷ Hennekens, S.M., N.A.C. Smits & J.H.J. Schaminée (2010). SynBioSys Nederland versie 2. Alterra, Wageningen.
UR.
- ⁸ <http://www.vleermuis.net/vleermuis-soorten/rosse-vleermuis>. *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ⁹ <http://www.vlindernet.nl/vlindersoort.php?vlinderid=1094>. *Geraadpleegd op 29 februari 2016.*
- ¹⁰ Nationaal Georegister (PDOK). Shapefile fysisch geografische regio's.
- ¹¹ Shapefile grondsoort (eigen database).

BIJLAGE 1 - KAART WERKZAAMHEDEN

BIJLAGE 2 - NATUURWETGEVING

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten. Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soorten aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren (met enkele uitzonderingen);
- alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten,
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten aangewezen als beschermde soort;

Op deze website is de gehele wettekst te vinden.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde). Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van het ministerie van Economische Zaken. De uitvoering hiervan wordt verricht door de Raad voor Ondernemend Nederland (RVO).

Algemene verbodsbepalingen

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden gere-

BIJLAGE 2 - NATUURWETGEVING

geld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen en beschermd op grond van de wet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)
- Beschermd Natuurmonumenten
- Wetlands

Hier is de volledige wettekst te vinden. De provincie is het aangewezen bevoegd gezag voor een vergunning.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

BIJLAGE 3 - BESCHERMDE SOORTEN

Tabellen Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen is een groot deel van de beschermde soorten onder de Flora- en faunawet (Ff-wet) opgenomen. Let op: de lijst is niet volledig, in de lijst missen onder andere soorten zoals platte schijfhoren, teunisbloempijlstaart, zeevissen en diverse zeezoogdieren. Ook zijn vogelsoorten niet apart in deze tabellen opgenomen, omdat de lijst erg lang is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

The image shows three tables, labeled 'Tabel 1', 'Tabel 2', and 'Tabel 3', which list protected species under the Flora and Fauna Act (Ff-wet). Each table is organized into columns: 'Soort', 'Wetland', 'Landbouw', 'Landbouw', 'Landbouw', and 'Landbouw'. The tables list various species such as plants, fungi, and animals, along with their respective protection regimes. The text is small and difficult to read, but the structure is clear.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

BIJLAGE 3 - BESCHERMDE SOORTEN

Toelichting tabel 2

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

--Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Toelichting tabel 3

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.

-Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

-Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang
- 2) er is geen alternatief
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn). De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

BIJLAGE 4 - KAARTEN

Figuur: Fysische geografische regio's (FGR)¹⁰

Figuur: Grondsoorten¹¹

Over ons

Habitus natuur & landschap is een vooruitstrevend onderzoeks- en adviesbureau voor ecologie, natuur en landschap. Kwaliteit en klanttevredenheid staan bij ons hoog in het vaandel. U kunt van ons verwachten dat wij vlotte en klantgerichte service bieden en aantrekkelijke producten opleveren van het hoogste inhoudelijke niveau. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en personeel op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Kwaliteit

Wij staan voor kwaliteit, dit begint voor ons bij onze ecologen, die specialistische kennis bezitten over de herkenning en ecologie van flora en fauna. Naast inhoudelijke expertise kan kwaliteit in sterke mate geborgd worden door het opstellen en beheren van processen, daarom hebben wij onze bedrijfsstructuur rond processen opgebouwd. Door de aanwezige inhoudelijke kennis en de toepassing van processen aan te vullen met een uitstekende communicatieve vaardigheden, zijn wij er van overtuigd dat elke dienst voldoet aan de strengste kwaliteitseisen.

Klanttevredenheid

De klant staat bij ons centraal en dat zien wij ook terug in de cijfers. Zo wordt onze dienstverlening door onze klanten gemiddeld met een acht beoordeeld. Regelmatig vragen wij u om een evaluatieformulier in te vullen. Met uw input kunnen we onze dienstverlening in de toekomst verder optimaliseren.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Omdat de vleugelvorm het onderscheidende kenmerk is tussen libellen en juffers en de vleugelbeadering de verschillende families onderscheid, hebben we dit onderdeel als basisvorm voor ons logo gekozen.

Zwervende heidelibel (*Sympetrum fonscolombii*)